1. ɑ̆ᵣtə ki.ᵣkəs nə hlæ̃ᵐpəᵣ zi.ᵣn dɑ̃.ᵣn zɛˌn(1)- of. bɛˌn(2) zə baᵣŋ
2. mɛᵣnə vri.ᵣnd iᵣᵣz də bluᵣmə gŭᵣ gi.ᵣtə
3. se.ᵣgəwuᵣrəχ spiᵣnəzə nimɪˌᵃr aᵣɹ meᵣ maᵣʃi.ᵣnə
4. spo.ᵉn iᵣɹ laᵣstɪˌχ - of. kʊ.wɛˌᵃʳk
5. uᵣp̪ daᵣʃχ̌iᵣp kre.ᵣgəzə bəʃχᵣməl̪t̪ broˌᵃt
6. dɪŋ tiᵣəmərmɑ̃.ᵣn e.ᵣᵃn spli.ᵣstər ĭ.ᵣn zənə viᵣŋɹ
7. də ʃχ̌iᵣpər læktə zɑ̃ᵗn liᵣpən aᵣf
18. ĭ.ᵣn daᵣfaᵣbriᵣk iᵣɹ niᵣks tə zĭ.ᵣn
9. kʊm ɪ ɹ nəᵣ i.ᵣr klæˌᵣnə - ð̆ki.ᵣnt- ə kiᵣnəhə (weinig gebr.)
10. bʊᵣɹ - gɛˌvdŭᵣⁿɹ iᵣɹ fi.ᵣr pĭᵣnt̪ə- pĭᵣnt̪ʃəɹ
11. brɛˌŋdŭᵣ ʃɛˌɹ twiˌᵃ kilʊ.cᵂ kriᵣkə- kriᵣkʃkəɹ
12. zɛˌbə mɛˌ ʃæ.ʋə dræ. li.ᵣtəɹ wæ.n v.ᵃtχədruᵣŋkə - v.ᵃtχəzo.ᵣcp̪ə (gemeen)
13. æᵣdræ.gdə mæ mɛˌnə hlᵣyᵣp̪lᵣ
14. iⱨɛˌp̪ ʃð̆ ᵃ ʔniᵣ gəʒiᵣn | ʔniᵣ -ofschwel. ᵣniᵣ-ofⱨɛˌm zɑ̃ᵗⁿ....
15. vaᵣstᵃ̃nʋ.vət -of: vaᵣstəlʋ.vət wəᵣɹt ni fœˌlnəmɪˌr gəvi.ᵣɹt
16. iⱨ bɛˌm -of: iⱨ ʃɛˌm blæ.daᵣkmeᵣ æᵣɹ ni me.ᵣgəgŭ. zɛˌn
17. daᵣdɛˌmərⱨ ni χədŭ. zĭⁿɹ
18. wi e.ᵣgətɑ̃̆ gədŭ. - diᵣᵃnaᵣtəraᵣʃkʊᵣmt
19. ð̆spiᵣnəkəᵣp̪ - spiᵣnənɛˌtə-ⱨ aᵣl ᵃf mʊ.n
20. ð̆ʔⱨᵣlaᵣk- baᵣŋ -ð̆wæ.ᵣ- nəm bɪmᵏt (hooiland) - nə paᵣdəstuᵣl- ⱨ niᵣχᵣⱨe.ⱨ- nə væᵣɹ- nə pe.ᵣpəlᵣ
21. diᵣᵃ ke.ᵣlᵣ dɛˌʃi.ᵣᵃlᵣ də wɛˌⱨlᵗ fiᵣχə
22. ⱨsaᵣl ə pɛˌᵣⱨtʃəɹ χə.ᵣʋə
23. ɛˌⱨplɑ̃̆ᵣᵐⁿt loet fæˌlᵣ aᵣʋ ʃχe.ᵣᵖⁿ aᵣf- bre.ᵣkə

24. æᵣʃɛˌ fɑ̃ᵣzə lɛˌᵃvəniᵣɹ nəm beᵣⁱt χaᵣⱨ
25. geᵣⱨ mæ.iᵣɹ twiˌᵃ briˌᵃ stɪˌᵃnə- brɪˌⁱʳɹ-də brɪˌᵃtʃtə-of: brɪˌᵃst̪
26. daᵣstɑ̃̆ᵣᵐbɛˌltaᵣ stuᵣtəᵣ nəmɪˌᵃr
27. diᵣᵃ vɛˌnti.ᵣᵃne.ᵣdə leᵣvə ʔᵃlæᵣknə groˌᵗən ɪˌᵃɹ
28. dɪn dyᵣvəl iᵣɹ niᵣ ĭ.ᵣn dən e.ᵣməl gəblɛˌɹvə
29. də ʃχəᵣⱨkiᵣndərə ⱨzin mɛˌtə mɪˌᵃ tər nəᵣdə ⱨzɪˌᵃ gəwɛˌst
30. kaᵣntəgᵣ ni ho.ᵣⱨmə vərdaᵣⱨ χᵃʳzɪˌᵃⱨtɛˌn
31. də brɪˌᵃtə driᵣŋkə gɛˌɹə læ.zəmeᵣᵃⱨlᵣ
32. æ kaᵣni χʊ̆ wæᵣ²ʳkə- æne.ᵣgət ĭ.ᵣzəᵃ ⱨke.ᵣᵃlᵣ ‖ pæ.n‖
33. stɛˌⱨtiᵣɹ nə ste.ᵣᵃlᵣ ĭ.ᵣn diᵣᵃm bɛˌlᵃm (rijshout)‖ nəm boeᵣstⱨ‖
34. nɛˌᵃ- mɛˌtə ke.ᵣgⱨɹ wæᵣtəɹ iᵣɹ nimɪˌᵃⱨ gəspɛˌlt -of: nɛˌᵃ- iᵣ ke.ʔəⱨləzə nimɪˌᵃⱨ
35. ɛˌⁱ- ke.ᵣp̪ a. aᵣl twiˌᵃ kiᵣᵃⱨə gəruᵣpə
36. di pɛˌᵣiᵣɹ niᵣæ.p̪- dəⱨ ⱨ ziᵣⱨ nəgnə wiᵣtə he.ᵣniᵣŋ ĭ.ᵣn
37. zə ⱨzɛˌnəɹ tʃɛˌlt
38. ⱨzeᵣ ɪˌᵃltʃə gɛˌldɛˌlᵃ pən uᵣp̪dŭ.ᵣn
39. æᵣⱨzaᵣlt noˌᵃt ni wæ.t briᵣɹə
40. ⱨzeᵣz dɛˌlᵃft faᵣⱨ ɸᵣ mɛˌlᵃkwæ.t
41. də vɛˌnt myᵣt sə wæ.ⱨ bəɹχeᵣⱨᵃnə
42. ĭᵣⱨ ntʃχɛˌltəwɛˌmən iᵣɹ χəvuᵣⱨlæk
43. æᵣⱨ æ.ᵣᵃ χ uᵣmdaᵣⱨm stæ.ⱨᵃᵃⱨ k iᵣɹ - æᵣne.ᵣ fɑ̃̆ᵣⱨl proˌⱨt
44. dəᵣ myᵣtəmə dɛˌlᵃft faᵣne.ᵣmə ɛˌⱨ ⁿ giᵣlə dɑ̃̆ᵣŋ dəⱨ ⱨ dæⱨnə ɛˌlᵃft -of: də ⱨzɛˌⱨt
45. ɛˌⱨlᵃptaᵣ bɛˌtiᵣɹ me.ᵣjuᵣpɛˌⱨzə
46. ŭᵣzə mɛˌtʃəɹ iᵣⱨɹuᵣ vɛˌlⱨtəzə væ.ᵣᵃⱨkə
47. ⱨzə spiᵣⱨŋən uᵣⱨm twɛˌⁱⱨt fəⱨ ð̆ⁿ wɛˌdiᵣŋ -of: uᵣⱨm tɹə wɛˌⱨtʃtə vəⱨ ð̆ⁿ wɛˌdiᵣŋ
48. dəm boˌᵃᵐkwɛˌⁱⱨkəⱨ zaᵣⱨl dəm boˌᵃᵐ aᵣⱨⱨvɛˌⱨnt̪ə
49. duᵣ tiᵣ vɛˌⱨ stəⱨ əⱨzɪˌᵃ stuᵣⱨɛ

50. tbəgi̯ntə klɛɪpə vər də vri.ₐmiɪs (2) - of vry.ₐqmiɪs (1) - doₐ²xmiɪs (1) - doₐ²miɪs (2) - tlɔₐf - də vɛɪpsəs

51. ə̃ᵐbɛɪtsprǣ. - vǣɪsəkliɪdəɪ (1) - vǣɪsəkliɪbəɪ (2) - mɛɪs.prǣ. - _naast_ mɛɪsbreₐ·ikə - brǣ:

52. diɪ vrɔₐw ɛɪ doeɪ ɔɪɪ lv.ₐtən aₐfsnǣ.

53. zə vv.dəɪ ɛɪdəm z̃ɛₐs ju̯ɪɪ lv.ₐtənəₐɪ ₐtsxoₐɪɔlgṹ.ₐn

54. kɛₐm̥ₐ.ᵊtəm aₐfχəɪə.ᵃ zoₐ²lv.ₐt laₐɪxstwₐutəɪ tə gṹ.ₐn

55. ve.ₐl vjɛₐzə zɪɪdi.ₐɪ ni fœɪₐl

56. stǣ.nə pɔtə zɛɪni fœₐl wɛₐ.t (2) - we.ₐᵗt (1) (jɛₐzə - _kleine potjes, niet zo goed als de_ stǣ.nə)

57. dən oₐɪvəpv.l stv̥d ü̃.tə də ʃxaₐw - of: ʃxɔₐw

58. ü̃.ₐm̈ɛₐt iₐɪstnɔx tə kɔₐɪwt fətə balə

59. diɪ ki̯ɛₐs χɛₐndə klɛₐɪɪ li.ₐ̥ɪχt - ɛₐɪ

60. ǣ trɔx mɛₐtp i̯ɛₐt i̯ɜ.ₐnə st i̯ɛₐt

61. ü̃.ₐn di.ₐᵊn tǣₐt kwaₐmdə gɛₐlən alə juₐɪə nə də kɛ.ₐ²miɪs

62. də pv.ₐtəɪ zɛₐ.ꞌ daₐɪdṹ.ₐɪzə li.ₐvəni.ₐᵊɪ vv.ₐlmɔktiₐɪs

63. giₐɪtmə wɛₐl gəziₐɪn mə gə zɛₐ.ꞌt niₐɪks

64. də zwv.m²lə zyₐɪlə gṹ tryₐɪχkoₐ̥ɛmə

65. gv̥də vandv.χ ni kv.ₐtə

66. e.ₐtə zœₐɪₐnə.²χ χɛₐɪə kɛɪs

67. zₐnə mɔtœɪiₐɪs kɔpət - zə wiₐɪlə paₐɪtine.ₐᵊzə - ǣₐɪzi̯ɪt faₐɪst - ǣₐ le.ₐᵊdü̃.ₐm pǣ.n - ǣₐ le.ₐ²d ü̃.ₐm brɔks

68. ti.ₐ̥ɪnə wǣₐ.ᵊmə̃n daₐɪχɔwiₐɪst ë̃ₐ nti.ₐ̥ɪ s nə gv̥.ₐjə̃n v.vɛt

69. daₐɪ maₐɪnə̃kə lɔpt platfv.ₐt (_cook wel, maar minder_: lɔpt beₐɪɪvv.ₐts

70. dəzi.ₐ̥ɪs nəm bɛₐ̥ɪstü̃.ₐn də pɔɪt

71. kwiₐ̥ɪldə daₐɪtə faₐɪktǣ.ₐɪ nəm briₐɪf̥ bruₐɪχt

72. kɛₐm pǣ.ꞌn ɔmənɛₐɪt / kɛₐm ɛₐtpǣ.ꞌn

73. kǟₐɪ mɛₐ χɛₐ̃ dwɛₐ̥ɪzə mt̥.ₐᵊnu.ₐm

74. nv.də kɔfə spanəmə tpᵊ̈ɛₐɪt ü̃.ₐ n ndə ni.f̥ kaₐɪ

75. kɛₐm waₐɪ kœₐɪts - vǟₐ vər də nu.ₐn al - al vǟₐ vər də nü̃.ₐn

76. də zœₐ.ꞌn varₐndə kœ.ꞌniₐɪ ŋ e joₐ.²k̥ svldv.ₐt χɔwiɪt

77. wɛₐɪtə gǣ. gɛₐɪnəᵐ boₐ̥ɛgəmv.ₐkəɪ woₐ.²nə̃ (1) wœnə (2)

78. di.ₐ roₐ.²zən ɛₐɪmə laₐɪ nə dv.ᵘₐɪəs

79. k̥χɔlyₐɪ²ʃəɪ niₐɪks fan / giₐɪ² woₐ.ᵊ̃ɛₐt fan

80. tkiₐɪnə̃kə waₐɪ doₐ.²t iₐ.²daₐɪt χədœₐ̥ɪpt waₐɪs

81. zən oₐ.²zən ë̃ₐ n zən oₐ.²gə laₐɪ²pə

82. f̥ₐɪ dɔχtəₐ̥kəniₐɪ s meₐɪ ᵊ̈ kœₐɪ²f̥kə nɔɪ tɓɔɪ χṽ̥ doₐ.ₐ̥ɛzə beₐɪ²zə plyₐɪkəɪ

83. dəₐ̥iₐɪs nə spǣₐt v.ᵃtə ləₐ.ꞌᵘ²

84. ǣₐ zɛₐtə zɔ̃ₐ² ke.lɔ̃ɪ ɛₐf̥kəɪ oₐ.ₐ̥ɛpə

85. tfvₐɪl i̯ₐ̥²k̥ zuₐɪχtaₐɪχtəɪ ã̃ₐ ⁿ dəɪs niₐɪkə aₐɪ ɪ aₐɪχtəɪ χɛₐɪld ü̃ₐn rǣₐ̥k̥duₐ̥ɪm

86. ǣlə mṹndiₐɪ s dry.ₐ²χ̥ faₐɪnᵈᵊn doɛ.ꞌst

87. di.ₐə wɛₐɪχ̥ lǣpt kruₐɪm - laₐɪχ̥tɔ.ₐɪi.ₐ̥ɪsduₐɪm

88. iₐɪkɔχt fəɪ də klǣ.nä̃n truₐɪmɫ̥tʃə

89. dəm luₐɪkiₐɪs χɔ̥stœr²və vaₐ̥ɪnəᵊɪ koɛsti.ₐ̥n tə sli.ₐɪkə

90. zə liₐɪkə waₐɪs kœt ɛₐ guₐɪ

91. ü̃.ₐndə luₐɪ məɪtəniₐɪst bɛₐɪst

92. nə ʃχyₐɪtəɪ myₐɪt χu.ₐɪ kyₐɪnə mi.zə

93. zyₐɪkt mənən uₐɪtiₐɪs

94. kwe.ₐ²t ni wv.kəmyₐɪt χṽ̥ zyₐɪkə - of wv.ₐz - daₐɪkəmyₐɪt …

95. nə ku.ₐ̥ɪlə kɛₐldəɪ iₐɪs χuₐɪ fəₐ̥ɪtᵊbli.ₐ̥ɪɪ

96. kmuₐɪstɔɪsəmblu.ₐɪ triₐɪŋks vəɪ mǣₐtə vaₐɪstɛₐ.ₐ̥²ᵊkə

97. kmyₐɪtiₐ.²ᵊst fvₐɪjəɪ iₐ̥ɪn də stal dü̃.ₐn

98. məm bryₐɪ waₐɪs myₐɪχ

99. də mɛₐɪ²k̥buₐɪɪ mvₐ̥ɪkt nə groₐ.²tən tu.ₐ̥ɛɪ / nə̃ⁿ gvₐ̥ɪjə̃n tu.ₐ̥ɛɪ

100. dar bo.ɾɛtərmɛɪlˀk iːɾz dyɾn Ɛ̃ːⁿʒyːɾz-
styɾɾtəmər meɾtʒyɾχ

101. mə za.ˀdiːɾz pyɾt kyɾnə tuɾdũːn uɾp
ãⁿ yːɾ

102. dar ɪs nə pɾʒiːɾzə - də zɪ̃kyːɾə (bijvoorbeeld van
<u>iemand die dat woord gebruikt</u>: <u>de enige in</u>
<u>het dorp</u>)- dar ʃz fɛ̃ɾ weɾˀzᵘk

103. diːɾ kzɪ mtnoˀt χɛɾⁱɾə(2) - <u>of</u>: nɾ(1)
mənyɾt.ə lʊ.t

104. ĩ̃ɾn iɾtʊˈlijə ʒɛn vyɾɾspaɾw̃ðə beɾɾgə-
spaɾwɾ

105. dɪɾˀvdə gæ. dzrʊɾp̃ da.wz(2) - dzɾwz(1)

106. ĩ̃ɾmbzɾˀm ɛ mə zɾ̃ⁿ styɾk faɾn də bryɾχə-
vɛːɾt

107. gə myɾtʒɪ fæɾ lzniɾs koɾɾmə hoeːɾə

108. æ iɾs fãɾ læ̃ɪˀvɾ gəkoɾɾmə meɾjã̃ⁿ gurj
bæɾʃχɛɾlt

109. diːɾ doeɾɾiɾs fãɾm byɾ kznzɾwt

110. ĩ̃ⁿ gztrzɾwt wæʃ myɾt kyɾnə nʊ.ᵃ

111. kɛɾmiːɾ geɪs χzzʊɾ.ᵃt məɾ tiːɾ slɛɾχtsʊɾt

112. dəm brzɾwɾ ʒɛɪ daɾtnχtə diːɾiɾs
fzrtəbzrwɾ

113. baɾkz - iɾk baɾk - gæ baɾkt - æ. baɾkt-
baɾktəm - wiɾlz baɾkz - iɾk baɾktz - gæ.
baɾktz - æ. baɾktz - wiɾlz baɾktz - wiɾmə
gəbaɾkz

114. biːɾə - iɾk biːɾə - gæ. biːɾⁿt - æ. biːɾˀt-
wiɾzlz biːɾə - biːɾəmə - iɾk boɾᵘw - iɾk
ɛɾp̃ χəbʊ.ᵃ - bʊ.ˀzæɾlzn o.ˀk

115. tiːɾə klɛɪntə ɾzw ə fæɾn

116. gə kyɾndiːɾ uɾp̃ də mɛt æ.ɾz kræ.gz

117. æ je.χzɾə. daɾtˀmuɾp̃ mæ. zal dɛɪŋkz

118. də mæt sɛɾⁱ daɾtˀm gəlæ.kʊɾt

119. dzɾ wʊ.ɾz væʃ præːɾz

120. ũ̃ⁿdzɾ diːɾn æ.k liɾgz væɾl iːˀkļs - <u>of</u>:
iːˀkļz

121. twʊ.tzɾ zaɾl gʊ koɾɾkz - tkuɾktaɾl - <u>of</u>:

122. twʊ.tzɾ zaɾl gʊ zʊɾjz - tsuːˈdaɾl

122. tzɾˀiɾt nzχryɾn - pɪɾs nzgmzvɛɪ aɾʃ

123. maɾ jⁿɛɪɪ mʊɾkz ʒə mɛnzn æːɾzn-
dzɾjzr

124. dar boeᵐkz zaɾl dzr mʊɾjlzk waɾz

125. də pzˈstoɾˀr eɾχʊɾjz wæːn

126. ũ̃ⁿz zɾ wt uɾˀʃ iɾʃ aɾʃχzbɾã̃ⁿt

127. ᵉɾmɛɪlˀk spæt uˀtznzɾjɛr vaɾn də
kzɾj

128. də hoeɪstzr lzɾjt fzr də kɾzᵃzə - də prosɛɪzə

129. də bɾzz faɾn də kɾæwʊ.gz byɾˀgz vaɾn
tχzwiɾχt

130. də twiːˀ doeɾtsə kwʊ.mə bʊ.ᵃtz

131. ʒɛɪ mznəm pɪ.ˀʃ ɛ̃ɾm blaɾwt χzslʊ.gz

132. də ʃaɪ iɾstə flzɾɾw

133. də snɪɾˀ(1) lɛɪtiɾk / də snɪɾᵃw (2)

134. tiɾχzn iːˀwgzlɛɾˀ daɾka nzχzɾuɾⁿ ɛɪm

135. ni wpzɾˀrt woeɾt nə.mɾiːˀlɪ niʃ staɾt

136. dũ̃ɾn - iɾk dyɾnt - gæ. duɾgzt - æ. du.gzt-
wæ.ɾ dyɾnt - gɛɪlz du.ɾgzt - zæls dyɾnt-
iɾk deɾjzt - gæ. deɾˀt - æ. deɾˀt - wiɾzlz
de.ɾˀt - <u>of</u>: deɾˀnzt - gɛɪlz deɾˀt - zæls
deɾˀnzt - deɾˀkiɾk daɾ - aɾtiːɾˀ daɾmzrzɪ
deɾˀt - aɾtiː. daɾ mzrzɪ deɾjz

137. dzɾˀzə ã̃ⁿ daɾˀpklɪɾˀt - də dzɾˀpfũ̃ɾnt - də
sʊldʊɾtz

138. doeɪz - æ doeɪst - æ doeɪstz - æ jeɾχzdoeɪz

139. bæ.nz - iɾk bæ.n - gæ biɾɾnt - æ. biɾɾnt-
wz bæ.nz - gɛɪlz biɾɾnt - zæls bæ.nz-
biɾɾntzm - bzɾnzm - iɾkɛɪp̃ χzbznz

140. <u>Lokale Landmaten</u>: ã̃ⁿ rzɾj = 1/3 <u>are</u> -
dræ. ũ̃ɾ ndzt rzɾjzɾnzn ɛɪktzːz - ã̃ᵐ
byɾndzr = 400 rzɾj

141. <u>Lokale Waternamen</u>: də mæːˀlzbeɾˀk-
za.gzbeɾˀk. də væ.vzr vãɾvˀrzɪ (<u>vroeger</u>:
ʃˀrã̃.skz <u>genaamd</u>.

323

De naam van deze gemeente in haar eigen dialekt is: $vrɛ_imʳt$

De inwoners heten: $də ma_rnə vāₙ vrɛ_imʳt$

Zij hebben geen bijnaam.

Aantal inwoners op 31 dec. 1947 : 1117.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn: $toerᵊp$- $klǣ.ge_rl$- $lɔ.ᵉᵃʒɔka_r$ $sti_ᵊl$ (naam van een hoeve; nu minder gebruikt dan vroeger)- $gry_rhɔᵐbru_rk$- $mi_rlɔgu_rm$ (gedeeltelijk onder Vremde)- $ᵈʳn tu_rʃlu_rk$- $ʃˣrǣ.s$- $dʒ pe.ᵉsti_rŋ$- $tsǣ.gɔ̃ᵐbɔs$

Er zijn geen lokale verschillen. In één familie spreekt men Frans; er wordt geen A.B. gesproken.

Het is een landbouwgemeente: op 240 gezinnen zijn er ongeveer 90 landbouwersfamilies. Deze landbouwers bewerken gemiddeld 7 à 10 ha (het grootste bedrijf echter beslaat meer dan 25 ha).

Er zijn zowat 150 arbeiders die allen te Antwerpen of omgeving werken (dokken, in de Liebigfabriek, te Boechout en bij Gevaert). Er zijn ook enkele metselaars.

Er is 1 brouwerij met 13-14 arbeiders.

Zegslieden. 1. Van Eester, Henri; 31 j.; hier geb.; landbouwer; V. en M. van hier; heeft hier steeds verbleven en spreekt steeds dialekt.

2. Schillemans, Frans; 64 j.; hier geb.; diamantbewerker; heeft een tiental jaren te Berchem gewerkt; V. en M. van hier; spreekt slechts dialekt.